

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เปลี่ยนชื่อพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. เป็นพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่ต้องการเปลี่ยนระบบการจ่ายเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุจาก “เบี้ยยังชีพ” เป็น “บำนาญ” ให้เป็นสวัสดิการมุ่งคุ้มครองผู้สูงอายุให้มีหลักประกันด้านรายได้ แบบรายเดือนจากรัฐเมื่อสูงวัย

๒. แก้ไขปรับปรุงสิทธิของผู้สูงอายุให้มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม แก่ผู้สูงอายุอย่างถ้วนหน้า ทั้งนี้ต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่าเส้นแบ่งความยากจนตามที่กำหนดโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปีก่อนจ่ายด้วย กรณีผู้สูงอายุที่ได้รับสิทธิสวัสดิการจากรัฐตามกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกับเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ย่อมมีสิทธิได้รับเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติตามกฎหมายนี้

๓. กำหนดให้มีกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเพิ่มเติมแยกจากกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถนำเงินกองทุนบำนาญไปหาประโยชน์ด้วยการลงทุนได้ โดยกำหนดให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลในกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการกำหนดชื่อกองทุน โครงสร้างและการบริหารกองทุนบำนาญใหม่ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

๔. กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเพิ่มอีกคณะ โดยได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้แทนองค์กรเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิให้มียศประกอบที่ครอบคลุมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการจ่ายบำนาญพื้นฐานที่เป็นธรรมและยั่งยืนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเศรษฐกิจและสังคมที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มแล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ จัดทำแผนแม่บทบำนาญพื้นฐานแห่งชาติทุกสามปีเพื่อให้มีทิศทางดำเนินการนโยบายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เชื่อมโยงการรับบำนาญทุกประเภท แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ โดยคำนึงถึงความสะดวกครอบคลุมการเข้าถึงของผู้รับบำนาญด้วย รวมทั้งเห็นชอบแผนงานและอัตรการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติแก่ผู้สูงอายุประจำปี

๕. กำหนดให้มีสำนักงานบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ให้บริหารกองทุนบำนาญภายใต้การกำกับของคณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เป็นจริง เป็นบัญชีรายชื่อที่เป็นปัจจุบัน และรายงานการเปลี่ยนแปลง การเคลื่อนย้ายผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติทุกเดือน จัดทำงบประมาณบำนาญพื้นฐานแห่งชาติรายปีตามมาตรา ๑๑ (๑๑) และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการสำนักงาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาอนุมัติ และเสนอต่อรัฐสภาพิจารณา บริหารจัดการระบบการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบปีละครั้ง

ร่างพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการเฉพาะด้าน จัดทำฐานข้อมูลระบบ บำนาญกลาง ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประชากรทุกช่วงวัย เพื่อประโยชน์ในการ จัดทำแผนแม่บทบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และฐานข้อมูลระบบบำนาญกลาง และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

๖. กำหนดที่มารายได้และการบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้มีรายได้มากขึ้นเพื่อ สมทบงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้มากขึ้น เกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืน จากที่มา เงินรายได้ประกอบด้วย เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรเงินให้ เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินที่ได้ จากภาษีสรรพสามิตสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง รถ หรือภาษีอื่นในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของภาษีที่ เก็บจากสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต เงินที่ได้รับจากสำนักงานสลาก กินแบ่งรัฐบาล เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งค่าสัมปทาน ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ในกิจการสื่อสาร วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยแร่ เงินที่ได้จากเงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งค่าสัมปทาน ค่าใบอนุญาต ค่าภาษี หรือค่าธรรมเนียมอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เงินบำรุงที่คลังได้รับมาตามกฎหมายว่าด้วยการบริหาร ทุนหมุนเวียน เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ประจำปีของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้รับการต่อสิทธิ พิเศษตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดาตามที่ได้แจ้งความจำนง ในการยื่นแบบการเสียภาษีประจำปี เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้ค่าสัมปทาน ค่าภาคหลวง หรือค่าธรรมเนียมอื่น จากกิจการขุดเจาะน้ำมันหรือแก๊สธรรมชาติตามกฎหมายปิโตรเลียม และเงินบำรุงอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

๗. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ ดำเนินการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้สูงอายุที่มีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปเพื่อรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติกำหนดในระเบียบ และให้ หมายความร่วมมือการได้รับมอบหมายจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในกรณีไม่สามารถโอนเข้าบัญชีเงินฝากของ ผู้มีสิทธิด้วย รวมทั้งกำหนดให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จัดทำงบประมาณประจำปี เพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ

๘. ปรับแก้ถ้อยความ “สงเคราะห์” ที่ปรากฏในกฎหมาย เปลี่ยนเป็น “การจัดสวัสดิการ” เพื่อ ป้องกันไม่ให้เกิดการด้อยค่า และส่งเสริมศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมของมนุษย์ตามมาตรา ๔ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

เหตุผล

โดยสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ ให้เพิ่มขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๔๘ วรรคสอง บัญญัติรองรับสิทธิของบุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี บริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมาย บัญญัติ และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐมาตรา ๗๓ ได้บัญญัติให้รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ อำนาจหน้าที่ของกรรมการนโยบายกองทุนบำนาญ การเปลี่ยนแปลงสิทธิของผู้สูงอายุจากสิทธิที่ได้รับเบี้ยยังชีพเป็นสิทธิ ได้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติถ้วนหน้า เพื่อสร้างหลักประกันรายได้ จ่ายเป็นรายเดือนอย่างสม่ำเสมอตลอด ช่วงชีวิตของผู้สูงอายุที่ไม่น้อยกว่าระดับรายได้ตามเส้นแบ่งความยากจนที่กำหนดโดยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รัฐบาลได้มีนโยบายและมาตรการในการ จ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่ต่ำกว่าระดับรายได้ตามเส้นความยากจนซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพได้ และเนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนจ่ายเกี่ยวกับการ ค้ำครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จัดระบบการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติอย่างถ้วนหน้า จึงสมควรเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการจ่ายเงินบำนาญพื้นฐาน แห่งชาติเพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้ที่เพียงพอแก่การดำเนินชีวิตตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และให้พิจารณา อัตราการจ่ายเงินบำนาญแก่ผู้มีอายุหกสิบปีขึ้นไปทุกคนตามเส้นความยากจนของประเทศในทุก ๆ สามปี และ บทบัญญัติว่าด้วยการมีกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดที่มาของเงินเข้ากองทุนบำนาญให้มี รายได้จากเงินบำรุงตามกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งมีรายได้อื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๔/๑ ให้มีคณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สาม

(๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สี่

(๖) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๗) ผู้แทนองค์กรเอกชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่มีไข่มุ่งแสวงหาผลกำไร และดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ ด้านละหนึ่งคน

(ก) งานด้านผู้ใช้แรงงาน

(ข) งานด้านผู้สูงอายุ

(ค) งานด้านเด็กและเยาวชน

(ง) งานด้านสตรี

(จ) งานด้านชาติพันธุ์และชนกลุ่มน้อย

(ฉ) งานด้านคนพิการ

(ช) งานด้านเกษตรกร

(ซ) งานด้านผู้ป่วยเรื้อรัง

(ฌ) งานด้านชุมชนแออัด

(ญ) งานด้านสิทธิมนุษยชน

(ฎ) งานด้านกองทุนการออมของชุมชน

(ฏ) งานด้านคุ้มครองผู้บริโภค

องค์กรเอกชนตาม (๗) ต้องเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมมาไม่น้อยกว่าสองปี มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และได้มาขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานก่อนครบกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่มิเหตุให้มีการคัดเลือกรวมการ ถ้าองค์กรใดดำเนินกิจกรรมหลายกลุ่ม ให้ขึ้นทะเบียนเพื่อใช้สิทธิคัดเลือกกรรมการในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

หลักเกณฑ์และวิธีคัดเลือกผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๗) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน สองในห้าของผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และผลงานเป็นที่ยอมรับด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านรัฐสวัสดิการ เป็นกรรมการ โดยคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุแต่งตั้งข้าราชการในกรมกิจการผู้สูงอายุ และให้อธิบดีกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งข้าราชการในกรมการแพทย์เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๘) ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งองค์กรเอกชนได้เลือกกันเอง และการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งไม่เป็นข้าราชการ ที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกและการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนองค์กรเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ โดยให้กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ดำเนินการสรรหาและพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการตาม (๘)”

มาตรา ๖ ให้แก้ไข (๓) ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“(๓) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ และการพัฒนาผู้สูงอายุ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๙/๑ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เป็นธรรมและยั่งยืนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเศรษฐกิจและสังคมที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มแล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ รวมทั้งจัดทำแผนแม่บทบำนาญพื้นฐานแห่งชาติทุกสามปีเพื่อให้มีทิศทางดำเนินการนโยบายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เชื่อมโยงการรับบำนาญทุกประเภท แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสะดวกครอบคลุมการเข้าถึงของผู้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติด้วย

(๓) เห็นชอบแผนงานและอัตราการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติแก่ผู้สูงอายุประจำปี

(๔) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติสมทบในแต่ละปีโดยเป็นบัญชีรายชื่อที่เป็นปัจจุบันและรายงานการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนย้ายผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติทุกเดือน

(๕) ประสานงานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณบำนาญพื้นฐานแห่งชาติรายปี

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๖) สนับสนุนการบริหารจัดการระบบการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในวงเงินกองทุนบำนาญให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ทั้งนี้ ในการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติอาจมอบหมายให้ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลังเป็นผู้จ่ายเข้าบัญชีเงินฝากของผู้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติก็ได้

(๗) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วรายงานต่อ คณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งศึกษาเพื่อปรับปรุงอัตราการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติทุกสามปีเสนอ คณะกรรมการนโยบายเพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาด้วย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ และมาตรา ๑๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“**มาตรา ๑๐/๑** เมื่อผู้สูงอายุมีสิทธิหรือเข้าเกณฑ์ได้รับสิทธิจะได้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติตาม พระราชบัญญัตินี้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการจัดทำ ทะเบียนรายชื่อของผู้สูงอายุที่จะได้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติได้โดยสะดวก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดในระเบียบ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการได้รับมอบหมายให้จ่ายเงินบำนาญพื้นฐาน แห่งชาติในกรณีไม่สามารถโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิ และการทดรองจ่ายจากเงินสะสมในกรณี งบประมาณประจำปีมีการจ่ายล่าช้า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดในระเบียบ

เมื่อได้ดำเนินการทดรองจ่ายจากเงินสะสมในกรณีงบประมาณประจำปีมีการจ่ายล่าช้าตามวรรค สองแล้ว ให้รายงานผลต่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวง มหาดไทย จัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อ ชดใช้เงินทดรองต่อไป”

“**มาตรา ๑๐/๒** ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และอำนาจ จัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) การจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเป็นรายเดือนเพื่อเป็นหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุ ตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ควรมีอัตราไม่ต่ำกว่าเส้นแบ่งความยากจนตามที่กำหนดโดยสภา พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปีก่อนจ่ายด้วย และให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงอัตราการจ่ายทุกสามปี”

มาตรา ๑๐ ให้แก้ไข (๑๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

“(๑๒) การจัดสวัสดิการในการจัดการศพตามประเพณี”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ มาตรา ๑๓/๓ มาตรา ๑๓/๔ และ มาตรา ๑๓/๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

“มาตรา ๑๓/๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ” มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการบำนาญพื้นฐานแห่งชาติสมทบงบประมาณประจำปีสำหรับจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้แก่ผู้สูงอายุ รวมทั้งใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุนบำนาญ ตามพระราชบัญญัตินี้”

“มาตรา ๑๓/๒ ให้กองทุนบำนาญมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๓/๑ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใด ๆ

(๓) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๓/๓ ในกิจการของกองทุนบำนาญที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นผู้แทนกองทุนบำนาญ เพื่อการนี้ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด”

“มาตรา ๑๓/๔ ให้จัดตั้งสำนักงานบำนาญพื้นฐานแห่งชาติขึ้นในกรมกิจการผู้สูงอายุ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการและวิชาการให้กับกองทุนบำนาญ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการอื่น คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เป็นจริง โดยเป็นบัญชีรายชื่อที่เป็นปัจจุบัน และรายงานการเปลี่ยนแปลง การเคลื่อนย้ายผู้มีสิทธิรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติทุกเดือน

(๒) จัดทำงบประมาณบำนาญพื้นฐานแห่งชาติรายปีตามมาตรา ๑๑ (๑๑) และงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการสำนักงาน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาอนุมัติ และเสนอต่อรัฐสภาพิจารณา

(๓) บริหารจัดการระบบการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาระบบปีละครั้ง เสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๕) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการนโยบายและคณะอนุกรรมการเฉพาะด้าน

(๖) จัดทำฐานข้อมูลระบบบำนาญกลาง

(๗) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประชากรทุกช่วงวัย เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนแม่บทบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และฐานข้อมูลระบบบำนาญกลาง

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

ผู้อำนวยการสำนักงาน รับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างในสำนักงานบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ

(๒) รับผิดชอบบริหารงานของสำนักงาน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

❦ **ร่างพระราชบัญญัติ**
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมายโดยให้มีรองผู้อำนวยการจำนวนสองคน เพื่อปฏิบัติงานตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย และตามกฎหมาย”

“มาตรา ๑๓/๕ ในการบริหารจัดการของกองทุนบำนาญ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุจะมอบหมายให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของกรมกิจการผู้สูงอายุปฏิบัติงานในกิจการของกองทุนบำนาญแล้ว กองทุนบำนาญอาจจ้างผู้ปฏิบัติงานของกองทุนบำนาญในตำแหน่งผู้จัดการกองทุนบำนาญ และพนักงานของกองทุนบำนาญ เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนบำนาญเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ปฏิบัติงานของกองทุนบำนาญ แบบสัญญาจ้าง การปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน สิทธิประโยชน์อื่นนอกจากเงินเดือน โครงสร้างการบริหาร ตลอดจนการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดในระเบียบ ในกรณีคณะกรรมการนโยบายยังมิได้กำหนดให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๑๔/๑ กองทุนบำนาญ ประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๓) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีสรรพสามิตสุรา ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง รถ หรือภาษีอื่น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด
- (๔) เงินที่ได้รับจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
- (๕) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งค่าสัมปทาน ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในกิจการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
- (๖) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- (๗) เงินที่ได้จากเงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
- (๘) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งค่าสัมปทาน ค่าใบอนุญาต ค่าภาษี หรือค่าธรรมเนียมอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
- (๙) เงินบำรุงที่คลังได้รับมาตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน
- (๑๐) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ประจำปีของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ไม่ได้รับการต่อสิทธิพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน
- (๑๑) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดาตามที่ได้แจ้งความจำนงในการยื่นแบบการเสียภาษีประจำปี
- (๑๒) เงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้ค่าสัมปทาน ค่าภาคหลวง หรือค่าธรรมเนียมอื่นจากกิจการขุดเจาะน้ำมันหรือแก๊สธรรมชาติตามกฎหมายปิโตรเลียม

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๑๓) เงินบำรุงที่ได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีความมั่งคั่ง ภาษีกำไรจากหุ้นและอสังหาริมทรัพย์ ภาษีมรดก ภาษีการได้รับประโยชน์จากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของรัฐ (ภาษีลาภลอย)

(๑๔) เงินบำรุงอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕/๑ มาตรา ๑๕/๒ มาตรา ๑๕/๓ มาตรา ๑๕/๔ มาตรา ๑๕/๕ มาตรา ๑๕/๖ มาตรา ๑๕/๗ และมาตรา ๑๕/๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕/๑ ให้เรียกเก็บเงินจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สินค้าสุรกายาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถ ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของภาษีที่เก็บจากสุรกายาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถ ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญพร้อมกับชำระภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด

ในการคำนวณเงินตามวรรคหนึ่ง หากมีเศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง”

“มาตรา ๑๕/๒ ให้กรมสรรพสามิตและกรมศุลกากรเป็นผู้ดำเนินการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญตามมาตรา ๑๔/๑ (๓) เพื่อนำส่งเข้ากองทุนและกองทุนบำนาญตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

เพื่อประโยชน์ในการเรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญตามวรรคหนึ่งเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญให้ถือเป็นภาษีแต่ไม่ให้นำไปรวมคำนวณเป็นมูลค่าของภาษี”

“มาตรา ๑๕/๓ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าสุรกายาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง รถ หรือภาษีอื่น ตมกกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิตได้รับการยกเว้น ลดหย่อน หรือคืนภาษี ให้ได้รับการยกเว้นลดหย่อน หรือคืนเงินบำรุงกองทุนบำนาญด้วย ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด”

“มาตรา ๑๕/๔ ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ส่งเงินจัดสวัสดิการบำนาญพื้นฐานแห่งชาติไม่ส่งเงินหรือส่งเงินภายหลังระยะเวลาที่กำหนด หรือส่งเงินไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ให้เสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ไม่ส่งหรือส่งภายหลังระยะเวลาที่กำหนดหรือจำนวนเงินที่ส่งขาดไป แล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดส่งจนถึงวันที่ส่งเงิน แต่เงินเพิ่มที่คำนวณได้มิให้เกินจำนวนเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญและให้ถือว่าเงินเพิ่มนี้เป็นเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญด้วย”

“มาตรา ๑๕/๕ ผู้มีหน้าที่ส่งเงินผู้ใดโดยเจตนาหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงไม่ส่งเงิน หรือส่งเงินไม่ครบตามจำนวนที่ต้องส่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่ห้าเท่าถึงยี่สิบเท่าของเงินบำรุงกองทุนและกองทุนบำนาญที่จะต้องนำส่ง หรือทั้งจำทั้งปรับ”

“มาตรา ๑๕/๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการ และละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการ จนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิดผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

“มาตรา ๑๕/๗ ความผิดตามมาตรา ๑๕/๕ และมาตรา ๑๕/๖ ถ้าอธิบดีกรมสรรพสามิตหรือผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิตเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบได้”

“มาตรา ๑๕/๘ กรณีที่กองทุนบำนาญจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติล่าช้า ไม่ครบถ้วน กองทุนบำนาญต้องจ่ายเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยร้อยละสิบห้าต่อปี จนกว่าจะจ่ายครบถ้วน”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๙ มาตรา ๑๕/๑๐ มาตรา ๑๕/๑๑ มาตรา ๑๕/๑๒ มาตรา ๑๕/๑๓ มาตรา ๑๕/๑๔ มาตรา ๑๕/๑๕ มาตรา ๑๕/๑๖ มาตรา ๑๕/๑๗ และมาตรา ๑๕/๑๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

“มาตรา ๑๕/๙ ให้กองทุนบำนาญมีรายได้จากการออกสลากตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลและให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าว

การกำหนดจำนวน รูปแบบ และราคาสลากตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ การออกสลากดังกล่าวไม่อยู่ภายในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

กรณีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่มาขอรับเงินรางวัล ภายในกำหนดสองปีให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นผู้มีหน้าที่นำส่งรางวัลค้างจ่ายพร้อมดอกผลเข้ากองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๕/๑๐ ให้กองทุนบำนาญมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของค่าสัมปทานหรือการอนุญาตในกิจการสื่อสาร วิทยุ โทรทัศน์ และโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ที่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าวแก่กองทุนบำนาญพร้อมกับการส่งเป็นรายได้แผ่นดิน”

“มาตรา ๑๕/๑๑ ให้กองทุนบำนาญมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าวแก่กองทุนบำนาญพร้อมกับการส่งเป็นรายได้แผ่นดิน”

“มาตรา ๑๕/๑๒ ให้กองทุนบำนาญมีรายได้จากเงินบำรุงจากภาษีตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และให้กรมการขนส่งทางบกเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการและส่งเงินรายได้ดังกล่าว”

“มาตรา ๑๕/๑๓ ให้เรียกเก็บเงินบำรุงกองทุนบำนาญจากผู้มีหน้าที่เสียภาษีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรถในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของภาษีที่เก็บเพิ่มขึ้นจากรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีดังกล่าวเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงกองทุนบำนาญพร้อมกับชำระภาษี ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนด”

“มาตรา ๑๕/๑๔ ในกรณีรัฐอนุญาต หรือต่อใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือหน่วยงานภาครัฐ เพื่อจัดให้มีการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน โดยกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำเนินการซึ่งต้องจ่ายเงินบำรุงไม่ว่าเป็นค่าธรรมเนียม ค่าสัมปทาน หรือเงินอื่นใดที่รัฐได้รับในทำนองเดียวกัน ให้เงินดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบ เป็นรายได้ของกองทุนบำนาญ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจอนุญาตและเรียกเก็บเงินบำรุงตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเงินบำรุงและแจ้งแก่กองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๕/๑๕ ให้ทุนหรือผลกำไรส่วนเกินของทุนหมุนเวียนที่คลังได้รับ เป็นรายได้ของกองทุนบำนาญตามอัตราร้อยละสิบของเงินที่คลังได้รับตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียน

ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ส่งและแจ้งกองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๕/๑๖ ให้กองทุนบำนาญมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดาหรือเงินได้นิติบุคคลประจำปี ตามอัตราร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีประจำปี เนื่องจากไม่ได้รับการต่อสิทธิพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน

ให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง มีหน้าที่ส่งและแจ้งกองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๕/๑๗ ให้กองทุนบำนาญมีรายได้จากเงินบำรุงที่ได้จากส่วนแบ่งรายได้จากค่าสัมปทาน ค่าภาคหลวง หรือภาษีจากการขุดเจาะน้ำมันเชื้อเพลิง หรือแก๊สธรรมชาติ ตามอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศ

ให้เป็นหน้าที่ของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน มีหน้าที่ส่งและแจ้งกองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๕/๑๘ ให้คณะกรรมการนโยบายจัดสรรและอนุมัติเงินกองทุนบำนาญตามมาตรา ๑๔/๑ และเงินที่มีผู้บริจาคเข้ากองทุนบำนาญตามมาตรา ๑๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติสทบกับงบประมาณประจำปีแก่ผู้สูงอายุ และการบริหารจัดการกองทุนบำนาญ”

“มาตรา ๑๕/๑๙ กรณีที่กองทุนบำนาญจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติล่าช้า ไม่ครบถ้วน กองทุนบำนาญต้องจ่ายเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยร้อยละสิบห้าต่อปี จนกว่าจะจ่ายครบถ้วน”

“มาตรา ๑๕/๒๐ ผู้ใช้สิทธิโดยไม่สุจริตต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุนและกองทุนบำนาญ มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาค แล้วแต่กรณี ได้สองเท่า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

การบริจาคเงินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงกรณีผู้เสียภาษีเงินได้ซึ่งมิใช่นิติบุคคลมีสิทธิแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีให้รัฐนำเงินที่ตนได้เสียภาษีไว้ไปอุดหนุนกองทุนและกองทุนบำนาญได้ปีละไม่เกินสามพันบาทได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด และให้เป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรในการนำส่งและแจ้งกองทุนและกองทุนบำนาญ”

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
“มาตรา ๑๖/๑ ให้กองทุนและกองทุนบำนาญจัดให้มีระบบงานและฐานข้อมูลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
“มาตรา ๑๘/๑ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนบำนาญคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประชาบาล ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการระดมทุนจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับ กับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น การประชุม และการแต่งตั้งคณะกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน หรือคณะกรรมการบริหารกองทุนบำนาญ โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ และมาตรา ๒๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

“มาตรา ๒๐/๑ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนบำนาญมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการบริหารกิจการบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ให้มีหน้าที่และอำนาจพิจารณา กลั่นกรองแผนงานโครงการ ประมาณการวงเงินของกองทุนบำนาญ เพื่อสมทบงบประมาณประจำปีในการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) คณะอนุกรรมการลงทุนและจัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุนบำนาญ ให้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดกรอบวงเงิน วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการนำเงินกองทุนบำนาญบางส่วนไปลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุนบำนาญมากขึ้น ซึ่งอาจลงทุนเองหรือมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความน่าเชื่อถือดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

(๓) คณะอนุกรรมการอื่นตามความจำเป็น

องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

“มาตรา ๒๐/๒ ให้กรรมการบริหารกองทุนบำนาญและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น”

มาตรา ๒๐ ในระยะเริ่มแรกให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับอัตราการรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติของผู้สูงอายุให้เพิ่มขึ้น โดยให้มีอัตราที่ใกล้เคียงกับเส้นแบ่งความยากจนตามที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสามปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการคุ้มครอง ส่งเสริม และสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องต่าง ๆ ให้เพิ่มขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๔๘ วรรคสอง บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปี บริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และหมวด ๖ แผนนโยบายแห่งรัฐมาตรา ๗๑ ได้บัญญัติให้รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ อำนาจหน้าที่ของกรรมการนโยบายกองทุนบำนาญ การเปลี่ยนแปลงสิทธิของผู้สูงอายุจากสิทธิที่ได้รับเบี้ยยังชีพเป็นสิทธิ ได้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติถ้วนหน้า เพื่อสร้างหลักประกันรายได้ จ่ายเป็นรายเดือนอย่างสม่ำเสมอตลอดช่วง ชีวิตของผู้สูงอายุที่ไม่น้อยกว่าระดับรายได้ตามเส้นแบ่งความยากจนที่กำหนดโดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รัฐบาลได้มีนโยบายและมาตรการในการจ่าย เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่ต่ำกว่าระดับรายได้ตามเส้นความยากจนซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพได้ และ เนื่องจากกองทุนผู้สูงอายุตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุในปัจจุบันมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนจ่ายเกี่ยวกับการ คุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนและการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จัดระบบการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติอย่างถ้วนหน้า จึงสมควรเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการจ่ายเงินบำนาญพื้นฐาน แห่งชาติเพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้ที่เพียงพอแก่การดำเนินชีวิตตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และให้พิจารณา อัตราการจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติแก่ผู้มีอายุหกสิบปีขึ้นไปทุกคนตามเส้นความยากจนของประเทศในทุก ๆ สามปี และบทบัญญัติว่าด้วยการมีกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ รวมทั้งกำหนดที่มาของเงินเข้ากองทุนบำนาญ ให้มีรายได้จากเงินบำรุงตามกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งมีรายได้อื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มตัว เป็นวิกฤตโครงสร้างประชากรไทยที่จำนวนผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้น ในขณะที่จำนวนวัยแรงงานลดลง คาดว่าในปี ๒๕๘๐ จำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มถึง ๓๐% ของจำนวน ประชากรทั้งหมดหรือ ประมาณ ๑๙.๘ ล้านคน¹ ปัจจุบันมีผู้สูงอายุยากจนถึง ๑.๑๙ ล้านคน การระบาดของโควิด- ๑๙ ที่ผ่านมามีผู้สูงอายุกว่า ๓๘% ต้องพึ่งพิงรายได้จากลูกหลาน รองลงมา ๑๙% พึ่งเบี้ยยังชีพจากรัฐ ส่วน คนที่ได้รับบำนาญมีเพียง ๘%² โดยมีผู้สูงอายุ ๓๖% สูญเสียรายได้จากการขาดอาชีพ ทำให้สัดส่วนการทำงาน

¹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๘๓ . ฉบับปรับปรุง

² การสำรวจผลกระทบของการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ต่อประชากรสูงอายุไทย จากเอกสารประกอบ สมัชชาสุขภาพครั้งที่ ๑๕ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ลดลงและต้องพึ่งพิงยังชีพเพิ่มขึ้นถึง ๔๐%³ และมีเพียงข้าราชการเกษียณที่มีบำนาญจากงบประมาณรัฐ ส่วนลูกจ้างของสถานประกอบการมีบำนาญที่มาจากการสะสมร่วมกันของลูกจ้างและนายจ้างในระบบประกันสังคม ไม่เพียงเท่านั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจผู้ทำงานในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓๘.๓ ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นแรงงานนอกระบบคือไม่มีหลักประกันสังคมใด ๆ ๕๕% หรือจำนวน ๒๑.๒ ล้านคน ซึ่งคือคนทำงานที่มีการศึกษาไม่สูงนักและทำงานในภาคการเกษตร คนเหล่านี้ย่อมไม่มีรายได้เพียงพอสะสมเพื่อไว้ใช้เป็นบำนาญเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ จึงทำให้ประเทศไทยเผชิญปัญหาการเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีบำนาญเป็นหลักประกันรายได้รายเดือนที่เพียงพอ การแก้ปัญหาโดยการจ่ายเบี้ยยังชีพรายเดือนให้ผู้สูงอายุเป็นเพียงการประทุ้งปัญหาเมื่อปลายเหตุและเป็นการแก้ปัญหาเชิงสงเคราะห์ ในขณะที่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นสิทธิของผู้สูงอายุที่รัฐต้องรับรองสิทธิและพึงจัดการให้ได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมตามศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑) ชื่อกฎหมาย เปลี่ยนชื่อเป็น “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุและบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” (มาตรา ๑ และมาตรา ๓)

๒) กำหนดนิยามศัพท์ “ผู้สูงอายุ” “กองทุนบำนาญ” “คณะกรรมการนโยบาย” และ “สำนักงาน” (มาตรา ๔)

๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นหนึ่งชุดชื่อ “คณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ” ประกอบไปด้วยหน่วยราชการ เอกชนและภาคประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อกำหนดนโยบายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เป็นธรรมและยั่งยืน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มรวมถึงผู้เสียภาษีให้รัฐทั้งทางตรงทางอ้อม (มาตรา ๕)

๔) กำหนดให้ “คณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ” มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติที่เป็นธรรม ยั่งยืน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจและสังคม กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ จัดทำบัญชีรายชื่อ รวมทั้งการบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ (มาตรา ๗)

๕) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกเว้นองค์กรบริหารส่วนจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการจัดทำทะเบียนรายชื่อผู้สูงอายุที่มีอายุครบหกสิบปีขึ้นไปเพื่อรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติกำหนดในระเบียบ และให้หมายความรวมถึงการได้รับมอบหมายจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติในกรณีไม่สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้มีสิทธิด้วย รวมทั้งกำหนดให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายบำนาญพื้นฐาน (มาตรา ๘)

๖) แก้ไขข้อความใน (๓) ของมาตรา ๙ และ (๑๒) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้ “(๓) พิจารณาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

³ College of Population Studies Chulalongkorn University. Covid-19 and older persons: Evidence from the survey in Thailand. UNFPA. ๒๐๒๐

ร่างพระราชบัญญัติ

ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการ และการพัฒนาผู้สูงอายุ” และ “(๑๒) การจัดสวัสดิการในการจัดการศพตามประเพณี” ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำหนดให้กฎหมายมีถ้อยความที่ส่งเสริมคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน โดยการยกเลิกคำว่า “สงเคราะห์” ที่มีความหมายในเชิงลบและอาจด้อยค่าศักดิ์ศรีของผู้รับ ให้เป็นคำว่า “การจัดสวัสดิการ” แทน (มาตรา ๖ และมาตรา ๑๐)

๗) ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็น “(๑๑) การจ่ายเงินบำนาญพื้นฐานแห่งชาติเป็นรายเดือนเพื่อเป็นหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ควรมีอัตราไม่ต่ำกว่าเส้นแบ่งความยากจนตามที่กำหนดโดยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปีก่อนจ่ายด้วย และให้มีการศึกษาเพื่อปรับปรุงอัตราการจ่ายทุกสามปี” เพื่อกำหนดอัตราบำนาญพื้นฐานแห่งชาติสำหรับทุกคนเมื่ออายุหกสิบปี ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ โดยให้อ้างอิงจากประกาศเส้นความยากจนของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ สามารถเริ่มต้นจากการปรับเปลี่ยนการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่จ่ายจากงบประมาณให้กับผู้สูงอายุทุกคนมาเป็นบำนาญพื้นฐานแห่งชาติตามกฎหมายนี้ (มาตรา ๙)

๘) กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นอยู่ภายใต้กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรียกว่า “กองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ” มีวัตถุประสงค์เฉพาะให้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ โดยมีการบริหารจัดการกองทุนที่แยกต่างหากจาก “กองทุนผู้สูงอายุ” ตามกฎหมายผู้สูงอายุเดิม โดยจัดตั้งสำนักงานขึ้นภายในกรมกิจการผู้สูงอายุ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ การจัดทำงบประมาณบำนาญพื้นฐานแห่งชาติรายปี บริหารจัดการระบบการจ่ายบำนาญ จัดทำรายงาน และงานธุรการอื่น ๆ รวมถึงกำหนดเกณฑ์สรรหาและระเบียบการเพิ่มผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานที่กำหนดโดยคณะกรรมการนโยบายและบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ กรณีที่คณะกรรมการมิได้กำหนดระเบียบ เกณฑ์ เงื่อนไข ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการมาใช้โดยอนุโลม (มาตรา ๑๑)

๙) กำหนดแหล่งที่มารายได้ของกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ เนื่องจากการจัดทำระบบบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้ครอบคลุมผู้สูงอายุหกสิบปีขึ้นไปแบบถ้วนหน้าที่เพียงพอ โดยใช้อัตราเส้นความยากจนที่กำหนดโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพิ่มจากการจ่ายเป็นเบี้ยยังชีพตามกฎหมายผู้สูงอายุเดิม เพื่อให้กองทุนบำนาญมีความยั่งยืนและมีรายได้ต่อเนื่องจึงได้กำหนดให้เพิ่มที่มาของรายได้เพื่อสมทบเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยกำหนดแหล่งที่มาของรายได้จากหน่วยงานจัดเก็บของรัฐตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ กำหนดหลักเกณฑ์ อัตราการเรียกเก็บจากหน่วยจัดเก็บ รวมทั้งกำหนดบทลงโทษ กรณีที่การจ่ายบำนาญพื้นฐานแห่งชาติล่าช้า (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมกรณีผู้บริจาคเงินเข้ากองทุนและกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติ ให้มีสิทธินำเงินบริจาคไปคำนวณลดหย่อนภาษีเงินได้ หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาค รวมทั้งกำหนดการแสดงผลแบบรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีต่อกรมสรรพากร (มาตรา ๑๔)

๑๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนบำนาญแห่งชาติ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นรองประธานผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์กรของผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานด้านผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งคน ผู้เชี่ยวชาญ

ร่างพระราชบัญญัติ
ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้เชิญชวน

ด้านระดมทุนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยใช้กฎ ระเบียบ เกณฑ์ การดำรงตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม และการแต่งตั้งอนุกรรมการ หรือกรรมการบริหารตามบทบัญญัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้ในกฎหมายนี้ (มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

๑๒) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุนบำนาญพื้นฐานแห่งชาติให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย การพิจารณากลับกรองแผนโครงการ ประมาณการวงเงินของกองทุนบำนาญ การลงทุน จัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุนบำนาญ โดยการนำเงินกองทุนบำนาญบางส่วนไปลงทุนเพื่อจัดหาผลประโยชน์และรายได้แก่กองทุน ทั้งการลงทุนเองหรือมอบหมายให้สถาบันทางการเงินหรือนิติบุคคลอื่นไปดำเนินการแทนได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ให้คณะกรรมการกำหนดการใช้เกณฑ์และวิธีการจ่ายเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนอื่นตามความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๑๘)

๑๓) ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงดังกล่าว (มาตรา ๒๔)

๑๔) กำหนดให้ระยะเริ่มแรกในการดำเนินการของกฎหมายนี้ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับอัตราการรับบำนาญพื้นฐานแห่งชาติของผู้สูงอายุให้เพิ่มขึ้น โดยให้มีอัตราที่ใกล้เคียงกับเส้นแบ่งความยากจนตามที่สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด โดยให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสามปีนับจากวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ และกำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑)

.....